

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

LASTE SEKSUAALNE VÄÄRKOHTLEMINE JA INIMKAUBANDUS ÕPPEKAVA

Laste seksuaalne väärkohtlemine ja inimkaubandus õppekava põhineb 2018.-2019. aastal teostatud koolitusvajaduse analüüsil ning 2019. aastal toimunud pilootkoolituse hindamise tulemustel, mis on läbiviidud ESF meetme „Asendushoolduse kvaliteedi tõstmine“ meetme raames.

Koolituse sihtrühmaks on asendushooldusteenuse pakkujad ja lastekaitsetöötajad. Koolitusel keskendutakse sellele mis on seksuaalne väärkohtlemine ja inimkaubandus, kuidas juhtumite ilmumise korral tegutseda ja kuidas ohvriks langenud last paremini mõista ja toetada. Koolitus on mahuga 64 akadeemilist tundi (8 koolituspäeva) ja koosneb viiest erinevast moodulist, milles on seotud nii teoreetiline kui ka praktiline külg. Kõik teemad on võimalikult asendushoolduse spetsiifilised, et pakkuda osalejatele võimalikult palju tuge.

TÄIENDUSKOOLITUSASUTUSE NIMETUS: Tervise Arengu Instituut

1. ÕPPEKAVA NIMETUS: LASTE SEKSUAALNE VÄÄRKOHTLEMINE JA INIMKAUBANDUS

2. ÕPPEKAVARÜHM: Sotsiaaltöö ja nõustamine

3. EESMÄRK JA ÕPIVÄLJUNDID

Eesmärk. Koolituse lõpuks teab osaleja, kuidas ennetada laste seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse ohvriks langemist ja kuidas vajadusel toetada lapsi võimalike ekspluateerimise tagajärgedega toimetulekul.

Õpiväljundid. Koolituse lõpuks õppija

- kirjeldab lapse arengule vastavat seksuaalsust
- kirjeldab seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse olemust ja levikut
- nimetab seksuaalse väärkohtlemise ja inimkaubanduse ohvri tunnuseid
- teab kuidas ennetada lapse ohvriks sattumist
- oskab adekvaatselt reageerida väärkohtlemise ja inimkaubitsemise juhtumi korral
- kirjeldab trauma mõju lapsele
- teab traumakogemusega lapse ja tema võrgustiku toetamise võimalusi

4. SIHTGRUPP JA ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED

Asendushooldusteenuse pakkujad (asendus- ja perekodu töötajad) ja lastekaitsetöötajad.

5. ÖPPE KOGUMAHT, SELLE ÜLESEHITUS, ÖPPEKESKKOND JA ÖPPEVAHENDID

Õppe kogumaht on 64 akadeemilist tundi kontaktõppes.

Õppekeskkond: Koolitused toimuvad õppetöoks sobivate tingimustega koolitusruumides. Õppijate arv ühes grupis on kuni 20 inimest.

Õppematerjalid: slaidid, töölehed, kokkuvõtlik lugemismaterjal, iseseisvad tööülesanded.

6. ÖPPEPROTSESSI KIRJELDUS, SH ÖPPE SISU JA ÖPPEMEETODID

Õppeprotsess: Õppetöö toimub kontaktõppes. Koolitus koosneb 5 moodulist, mis on jaotatud kaheksale päevale.

Õppe sisu (moodulite teemad):

I moodul: LAPSE SEKSUAALSUS Maht: 8 ak/h
<ul style="list-style-type: none">• Lapse ja noore seksuaalsus• Lapse ja noore seksuaalne areng ning selle toetamine• Erivajadusega lapse seksuaalsus
II moodul: LAPSE SEKSUAALNE VÄÄRKOHTLEMINE JA MÄRKAMINE Maht: 16 ak/h
<ul style="list-style-type: none">• Laste ja noorte vastu suunatud seksuaalne väärkohtlemine• Seksuaalse väärkohtlemise liigid• Seksuaalse väärkohtlemise levik• Haavatavus• Seksuaalsele väärkohtlemisele viitavad märgid• Laste ja noorte (eba)sobiva seksuaalkäitumise määratlemine (Lipusüsteem)• Väärkohtlemisest teavitamine• Erinevad teenused
III moodul: LASTE JA NOORTE INIMKAUBANDUS Maht: 8 ak/h
<ul style="list-style-type: none">• Inimkaubanduse olemus Eestis• Inimkaubanduse ohvrite tuvastamist hõlbustavad näitajad• Laste ja noorte värbamine inimkaubandusse ja värbamise trendid• Inimkaubanduse ohvriks langemise mõju ulatus• Inimkaubanduse tuvastamise ja menetlemise protsess, sh andmekaitse• Taasohvristamine
IV moodul: VÄÄRKOHTLEMISE MÕJU JA LAPSE/NOORE TOETAMINE Maht: 16 ak/h
<ul style="list-style-type: none">• Seksuaalselt väärkoheldud laps ja tema psühholoogiline seisund• Seksuaalselt väärkoheldud lapse ja pereliikmete toetamine, sh lapsega suhtlemine ning tegutsemisviisid• Sotsiaalse võrgustiku olulisus lapse toetamise protsessis• Komplekstrauma mõju• Reaktsioonid traumaatilise sündmuse puhul• Reaktsioonid traumaatilise sündmuse järel• Traumakogemuse võimalikud päästikud• Tegurid, millega arvestada seksuaalselt väärkoheldud ja/või inimkaubanduse ohvriks langenud laste kasvatamisel• Enesehinnang ja minapilt• Lapse ennast kahjustav käitumine ja enesetapumõtted• Lapse toetamine emotsioonidega toimetulekul

V moodul: VÄÄRKOHTLEMISELE REAGEERIMINE SH VÕRGUSTIKUTÖÖ JA OSAPOOLTE ROLLID Maht 16 ak/h

- Menetluse etappide ülevaade
- Võrgustikutöö olulisus, partnerid ja perekond
- Seksuaalselt väärkoheldud lapse teraapia olulisus
- Lapse bioloogilise perega suhtlemine
- Seksuaalselt väärkoheldud lapse võrgustiku toetamise olulisus (sekundaarne trauma, läbipõlemine, kaastundeväsimus)

Õppemeetodid: mini- ja interaktiivsed loengud, grupitööd, rollimängud, juhtumite arutelud, video vaatamine ja analüüsimine, harjutused jm.

7. ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED

Koolituse läbimise tingimuseks on vähemalt 85 protsendi ulatuses kontaktkoolitusel osalemine.

8. VÄLJASTATAVAD DOKUMENDID: Tõend

9. KOOLITAJA KVALIFIKATSIOON

Koolitajatelt nõutakse koolitusmooduli teemaga seotud eriala või lähedase eriala kõrgharidust ning koolitamiskogemust viimasel kahel aastal (vähemalt üks koolitus igal aastal).